

völgyeségi

hírlevél

BONYHÁD ÉS KÖRNYÉKE
KÖZÉLETI LAPJA

VII. évfolyam, 9. szám • 2013. november

Az '56-os eseményekre emlékeztek Bonyhádon

Ünnepi Képviselő-testületi üléssel kezdődött az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe alkalmából rendezett program Bonyhádon. Az ülés keretében Potápi Árpád János polgármester adta át a Boros Dezső díjat, melyet idén Csábrák János kiemelkedő testnevelő tanári tevékenysége és az atlétika sportágban végzett edzői munkásságának elismeréséért, valamint Fábián Béla, a Majosi Sportegyesületben ellátott sportvezetői munkájáért és a településrészes szabadi- és tömegsportjának megszervezésében végzett kiemelkedő tevékenységéért vehetett át.

17 órától a katolikus templomban ünnepi szentmisével folytatódott a program, majd fáklás felvonulás és koszorúzás következett az '56-os emléktáblánál.

Az Iparos udvarnál Potápi Árpád János polgármester és Biró Zsolt, a

romániai Magyar Polgári Párt elnöke mondott ünnepi beszédet. A megemlékezésen részt vett Schlichtherle László, az 1956. október 28-án megalakult bonyhádi központi nemzeti tanács elnöke, aki 1957-ben Svédországban telepedett le, és ott kezdett új életet.

A Szabadság téren lévő '56-os emléktáblánál történt koszorúzás után a Bonyhádi Általános Iskola Arany János Gimnáziuma tanulói adták elő „A forradalom napja” című előadásukat. Az ünneplők megkoszorúzták az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emlékművét az Országzászlónál, végül Szakács Jenő és Domokos Piusz '56-os bonyhádi hősök sírjánál gyújtottak gyertyát a katolikus temetőben. Az ünnepségen közreműködött Kiss Kitti, a Vörösmarty Színjátszó Kör tagja és a Magyar Nemzetörtség.

Varga Zsófia

A Lengyel Függetlenség Napjára emlékeztek Bonyhádon

A Bonyhádi Magyar-Lengyel Baráti Társaság tagjai idén is közösen emlékeztek lengyel barátaink nagy ünnepéről. 1918. november 11-én,

123 év után lett ismét független Lengyelország, ez a nap a Lengyel Függetlenség Napja.

A lengyel és a magyar himnusz eléneklése és az emlékező beszéd után megkoszorúzták a Magyar-Lengyel Barátság Emlékművét, majd piros-fehér-zöld és fehér-piros nemzeti színű szalagokkal kötötték össze az egy gyökerű, két törzsű Magyar-Lengyel Barátság Fáját. Ez a jelképes cselekedet is utal nemzeteink sok évszázados és ma is élő barátságára.

Surján József

Többszintű egészség-és életminőség fejlesztés a Völgyeségben

A Bonyhádi Kórház és Rendelőintézet 124. 644. 647 forint vissza nem térítendő Európai Uniós támogatást nyert el az egészségfejlesztés térségi (Bonyhádi Járás 25 települése) szervezésére, megvalósítására. A program megvalósítása 2013. június 1. és 2014. november 30. között zajlik. A pályázat céljai között szerepel a korai és elkerülhető halálozást befolyásoló életmód, szokások javítása, az egyének egészségük iránti felelősségének-, az öngondoskodás képességének erősítése, az egészséges életvitelhez szükséges tudás és készségek elsajátításának hatékony támogatása a lakosság és speciális, magas kockázatú célcsoportok körében.

A program szerves részeként, új

szervezeti egység az Egészségfejlesztési Iroda (EFI) kezdte meg működését a Bonyhádi Kórház és Rendelőintézet területén, az egynapos sebészet épületének földszintjén. Az iroda szolgáltatásainak igénybevételéhez nem szükséges sem beutaló, sem TAJ-kártya. A szolgáltatások ingyenesek. A bonyhádi EFI nyitvatartási idejét a 4. oldalon olvashatja.

Poroszlai Ildikó-emlékérmét kapott a Völgyeségi Múzeum

A Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület Kismúzeumi Tagozatának idei országos szakmai napját 2013. szeptember 20-án tartották Berettyóújfaluban, a Bihari Múzeumban. A programot a Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár, a Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozata, valamint a Múzeumi Oktatási és Képzési Központ közösen rendezte meg.

Dr. Bathó Edit, a Kismúzeumi Tagozat elnöke és Vicze Magdolna, a százhalombattai múzeum igazgatója közösen adták át a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület és a

Százhalombatta Város Önkormányzata által közösen alapított Poroszlói Ildikó-emlékérmét az idei év díjazott kismúzeumának, a bonyhádi Völgyeségi Múzeumnak. Az elismerést dr. Szóts Zoltán, a múzeum vezetője vette át.

Az emlékérmét a százhalombattai „Matrica” Múzeum és Régészeti Park létrehozójáról és igazgatójáról, a Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozatának első elnökéről, alapítójáról nevezték el. A Poroszlai Ildikó-emlékérem első ünnepélyes átadására, 2006. november 16-án került sor Százhalombattán. Az elismerést minden évben egy kismúzeum kollektívája kapja kiemelkedő szakmai, muzeológiai tevékenységéért. Az emlékérem előlapján Poroszlai Ildikó mellképe, a hátlapján a Régészeti Park látképe látható.

A Völgyeségi Múzeum méltatásában kiemelték azt a több évtizedes szakmai tevékenységet, amelyet a múzeum folytatott, a gazdag kiadvá-

Folytatás a 2. oldalon

Biró Zsolt, a romániai Magyar Polgári Párt elnökének ünnepi beszéde

*Hogyha sírunk: kiröhögnek,
Hogyha kérünk: fel is kötnek,
Hogyha küzdünk: odalöknek
Történelmi kárörömmek -
És mégis élünk*

1956. november elsején Kolozsváron, a Házsongárdi temetőben, egyetemi hallgatóként szavalt a az erdélyi szellemi nagyságok, Brassai Sámuel, Dsida Jenő és Kriza János sírjánál az Utószó című költeményét Bartis Ferenc. A vers legendás refrénjét, amit sokan a vers címével is azonosítanak, "és mégis élünk" az összesereglett tömeg vele szavalt, majd kiáltotta. Ez adott ürügyet a magyarországi forradalom- és szabadságharcra rokonszenvező erdélyi fiatalok tömeges letartóztatására. Bartis Ferenc maga hét év szigorított börtönt kapott, de a román állam bosszúja szabadulása után, évek múlva sem hagyta nyugodni.

Odahaza Erdélyben sokan emlékezünk még azokra a november elsejékre, amikor mindenszentek napján, halottak napja előestéjén összegyűltünk, temetőinkben nagyjaink síremléke előtt, esetleg valamely köztéri szobor előtt gyújtottunk gyertyát. Élők a holtakért, de valójában ilyenkor mindig azt demonstráltuk, hogy mégis élünk, mégis itt vagyunk!

Ma is azt üzenjük: itt vagyunk! Világégések és Trianon, 1956 és kommunista diktatúra, erőszakos román asszimiláció és az 1989-et követő exodusunk ellenére: mégis élünk! Mégis él a magyar Erdélyben.

Az 1956-os magyar forradalom az az esemény, amely Magyarországot egész évszázadunkban a legnagyobb világpolitikai szerephez juttatta. Az 1956-os magyar forradalom egyben az az esemény, melynek történetéhez szervesen hozzátartozik az együttérzés is, amely révén az erdélyi, felvi-

déki, kárpátaljai magyarság kifejezte teljes azonosulását a forradalmi eszmével. 1956 októbere, novembere így vált az erdélyi magyarság számára is a kommunista diktatúrával való szembenállás, a szabadság eszméjéért való kiállás igazi mércéjévé. Bár idehaza, az erdélyi magyarság körében a magyarországihoz hasonló forradalmi megmozdulásokra, fegyveres harcokra nem került sor, mi is együtt éreztünk a pesti srácokkal, a Korvin-köz hőseivel, és a recsegő ropogó rádió hangján érkező hírek hallatán az erdélyi magyarság ideig-óráig visszanyerte önbizalmát.

Értelmiségiek, egyetemisták, munkások, földművesek fejezték ki együttérzésüket a magyar forradalom eszméivel, mindazokkal, akik fegyverrel a kezükben harcoltak (Illyés Gyula találó megállapításával élve) a "tigris karmaiba esett" Magyarország felszabadításáért.

Akkor történt. Négy, 16–17 éves erdővidéki, baróti gimnáziumi tanuló megkísérelt átszökni a román-magyar határon, hogy fegyverrel a kezükben harcoljanak a magyar forradalom védelmében. Ketten sikeresen átjutottak a zöldhatáron, de a forradalom leverése után az akkori magyar hatóságok visszatoloncolták őket Romániába, itt pedig nehéz börtönöket szenvedtek.

Nem feledkezhetünk meg hőseinkről, de felednénk azokat az időket, mikor magyar-magyar ellen lépett fel. Vagy magyar, magyart, magyarral fenyegetett.

Ma ismét visszatérőben önbizalmunk, és reményeink szerint nem egy efemer, mulandó állapot mindez. Az állampolgársági törvénynek köszönhetően ma már közjogi értelemben is elmondhatjuk: egy a nemzet. Ez az egység pedig felemelkedésünk alapfeltétele.

Felemelkedést mondtam és ez kell lebegjen a szemünk előtt. Ez kell áthassa gondolatainkat, nem csak tudatunkat, de tudatalattinkban is ezt kell elraktározunk. Sokszor fogalmazódik meg, hogy meg kell maradnunk. De ne elégedjünk meg ezzel, mert egy közösség, amely csak megmaradni akar fogyásra van ítélve. Felemelkedés, gyarapodás kell legyen hát a célunk, mert ha azt tűzzük ki magunk elé, hogy gyarapodni akarunk, akkor

biztosan meg fogunk maradni.

A Magyar Polgári Párt keretprogramjában is meghirdette a magyar nemzeti integráció gondolatát. Az erdélyi magyarság a kulturálisan egységes magyar nemzet elválaszthatatlan része fogalmazzuk meg és mára mindez evidencia Budapesten is. Magyarország kormányának köszönhetően valóság: nincsenek többé határon inneni és túli magyar ügyek, csak közös magyar ügyek vannak, olyan ügyek, amelyekben minden magyar felelős minden magyarért. A XX.-ik század történelme szétszórta nemzetünket. Sok esetben sokak úgy váltak szétszórattá, hogy még szülőföldjükön sem kellett elmozdulniuk.

Most a közjogi kapocs nem területi alapon, hanem az állampolgárság intézményének köszönhetően teremti meg azt az egységet melyben a magyar, mint világnemzet (önakarata ellenére, de mégiscsak világnemzet) építheti jövőjét. Összeadhatjuk tudásunkat, tehetségünket a világon élő magyarok. Szülőföldünkön maradván egy erős és felemelkedő anyaországhoz az állampolgárság révén kapcsolódva átlépünk a határon.

A tizenötmillió magyarban való gondolkodás és a határokon átívelő nemzeti újjáegyesítésre irányuló tetteket követően mindannyiunk számára korszakváltó kihívás a magyar nemzeti integráció feladatainak felismerése, azok megoldásában való összefogás készsége és képessége. Felemelő érzés ma itt önök előtt beszédet mondani október 23.-án, az 1956-os forradalom évfordulóján. Marosvásárhelyiként, magyar állampolgárként!

És, ha megengedik: egy idézettel kezdtem, egy idézettel zárok. Ma 400 éve, 1613. október 23.-án a kolozsvári országgyűlésen választották fejedelemmé Bethlen Gábort, aki a magyar királyi címet is viselte egy rövid ideig. Neki tulajdonítják a mondást: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Kíváncsi vagyok, hogy a Jóisten gondoskodó szeretetét érezve fogjuk egymás kezét, mert, ha minden magyar megfogja egy másik magyar kezét, keblünkre ölelhetjük a Kárpát-medencét!

Köszönöm, hogy itt lehettem, köszönöm, hogy meghallgattak!

Bonyhád, 2013. október 23.

Nagy dolgokról röviden -

Nemzetpolitika Potápi Árpád Jánost a Székelyek Nagy Meneteléséről kérdeztem

- Az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága elnökeként, hogyan értékeli a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) szervezésében megvalósult eseményt?

- A Magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás bizottsága fenntartva a Székely Szabadság Napja alkalmából 2013. március 12-én elfogadott állásfoglalását, támogatta az SZNT szervezésében – és valamennyi erdélyi magyar politikai erő összefogásával és egyetértésével – 2013. október 27-én megrendezett Székelyek Nagy Menetelését, amely a történelmi Háromszéken, Bereckől Kökösig zajlott. Meggyőződésem, hogy az elérendő cél, az autonóm székelyföldi régió létrejötte megfelel a szubszidiaritás európai elvének, amelyet több Európa tanácsi dokumentum is kifejez és az Európai Unió számos országában működik.

A bizottság és magam is minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja a szomszédos országokban élő magyar nemzeti közösségeknek az európai gyakorlattal összhangban lévő autonómiatörvényeket.

- Köszönöm, hogy megosztotta olvasóinkkal gondolatait a témával kapcsolatban.

- Köszönöm.

ircsi.szarvas

Folytatás az 1. oldalról

nyozást, állandó kiállításának 2011-es modernizációját, színvonalas időszaki kiállításai közül a tájmúzeumi kereteken jelentőségében túllépő „Emelt fővel” vándorkiállítást, múzeumpedagógiai tevékenységük megújítását.

Potápi Árpád János polgármester október 31-én, a Városházán gratulált az elismeréshez dr. Szóts Zoltánnak.

szirenke

90. születésnapján köszöntötték a lengyeli Balogh Jánosné

Balogh Jánosné 2013 októberében ünnepelte 90. születésnapját családjával a lengyeli Faluházban. E neves ünnep alkalmából Etelka néni köszöntötte Lengyel Község Képviselő-testülete és a lengyeli óvodások. A település polgármestere, Lőrincz Andrea virágszokorral és ajándékcsoomaggal gratulált az ünnepeltnek.

Milleiné Kelemen Csilla

Az Év Polgárőr Egyesülete címet adományozták a Kismányoki Polgárőr Egyesületnek

Nemzeti ünnepünk alkalmából, október 18-án az Országos Polgárőr Szövetség központi ünnepségén, Budapesten vett részt Soós Antal a Kismányoki Polgárőr Egyesület elnöke és Simon László polgármester. A rendezvényen az Országos Polgárőr Szövetség elnöke, Túrós András az „Év Polgárőr Egyesülete” kitüntető címet adományozta a kismányoki szervezet kiemelkedő munkája elismeréseként. A fotón Soós Antal egyesületi elnök látható az elismerő oklevéllel.

hivatal

Októberi közösségi rendezvények Grábócon

Grábócon második alkalommal rendezték meg a Szépkorúak Napját az Idősek Világnapja alkalmából. A rendezvényt Takács László polgármester és Kásler Jánosné, a Nyugdíjas Klub vezetője nyitotta, majd virággal köszöntötték a település 65 évet betöltött lakóit. Az Ifjúsági Galéri szavalattal, Fehérvizi István harmonikajátékkal, Szabó Tamás énekelőadással színesítette a programot. A grábóci fiatalasszonyok pedig süteménnyel vendégelték meg a megjelenteket.

Október 26-án első alkalommal rendezték meg a „Rémjárás”! A gyermekek cikói és zombai társaikkal együtt, fantázialényeknek öltözve, lámpásokkal járták a település utcáit. Családjaihoz betérve cukorkát, süteményt, gyümölcsöt kaptak, egy-egy versért cserébe. A gyermekek és felnőttek egyaránt élvezték a felvonulást.

Erős Beáta

A Székely Ház programajánlója

2013. november 29-én, 17 órától a Székely Ház (Bonyhád, Dózsa György utca 29.) Kelemen Emma termében kiállítás megnyitót és könyvbemutatót rendeznek, mely a most útjára indított Guzsalyas programsorozat első rendezvénye lesz.

Kovács Erzsébet bukovinai témájú festményeit és tájképeit Kovács Ferenc festőművész, tanár ajánlja az érdeklődők figyelmébe. Ezt követően

Vágner Mária a Kossuth Rádió Hely című műsorának riportjaiból összeállított kötetét mutatja be, amelyben helyet kaptak a 2011-ben a bukovinai székelyek körében, többek között Bonyhádon és környékén készített interjúrészletek is. Közreműködik Benedek Luca népdalok előadásával. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

Barabásné Fábrián Elvira

Az elhunytakra és hősi halottakra emlékeztek Kismányokon

Kismányok Község Önkormányzata 2013. október 31-én Mindenszentek és Halottak napja előtt, közös megemlékezést tartott a kismányoki temetőben. A hozzátartozókról Aradi András evangélikus lelkész, a hősi halottakról Bagi Sándor főtisztelendő atya emlékezett meg.

hivatal

Figyelem! Időpontváltozás a TeFE téli programjaiban

A „Kultur-házi esték” programsorozat legközelebbi előadását 2013. december 15-én, 17 órától tartják Tevelen, ahol Dr. Csókay András nemzetközi hírű Prima Primmissima Díjjal kitüntetett agysebész lesz a vendég. Előadásának címe: „Az imádkozó agysebész”. A Teveli Fiatalok Egyesületének jubileumi műsorát új időpontban 2013. december 22-én,

vasárnap délután rendezik meg Tevelen. A programban közreműködik Nyitrai Marianna népdalénekes, a Népművészet ifjú mestere, a TeFE korábbi és jelenlegi táncosai, a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének Tánccsoportja, valamint a Büdös Vornyk Zenekar. Minden érdeklődőt szeretettel várunk a rendezők!

Asztalos Zoltán

Családi kézműves foglalkozás Závodon

A Mindenszenteket megelőző délutánon a Várad Antal Civil Ház kézműves foglalkozásán az óvodások szüleikkel együtt lampionokat, libákat, különféle őszi díszeket készítettek a termények és hulladék felhasználásával. Szászné Sebestyén Cecília pedig arcfestéssel lepkékké, cicákká varázsolta a gyerekeket.

Fazekas Nikolett

BONYCOM
Bonyhádi Közütemi Kft.

„A VÁROSÉRT ÉS
A VÖLGYSÉGÉRT”

A BONYCOM KFT. HÍREI

1. Szemétszállítási rend változások decemberben

- Bonyhádon a 2013. december 25-én (szerdán) esedékes területekről – az ünnepnapra való tekintettel - 2013. december 24-én, kedden szállítjuk el a szemetet.
- Mórágyn, Bátaapátiban, Mőcsényben, Grábócon a 2013. december 25-én (szerdán) esedékes szemétszállítás – az ünnepnapra való tekintettel – 2013. december 23-án, hétfőn történik.
- Bonyhádon a 2013. december 26-án (csütörtökön) esedékes területekről – az ünnepnapra való tekintettel – 2013. december 27-én (pénteken) szállítjuk el a szemetet.
- Kurdon, Lengyelen, Závodon a 2013. december 26-án (csütörtökön) esedékes szemétszállítás – az ünnepnapra való tekintettel – 2013. december 27-én, pénteken történik.
- Bonyhádon a 2014. január 1-jén (szerdán) esedékes területekről – az ünnepnapra való tekintettel - 2013. december 31-én, kedden szállítjuk el a szemetet.
- Mórágyn, Bátaapátiban, Mőcsényben, Grábócon a 2014. január 1-jén (szerdán) esedékes szemétszállítás – az ünnepnapra való tekintettel – 2014. január 2-án, csütörtökön történik.

2. A Bonyhádi Lakossági Hulladékgyűjtő Udvar év végi nyitvatartása

A Hulladékudvar 2013. december 15-től 2014. január 6-ig

ZÁRVA tart!

A nyitvatartási idő december 14-ig és 2014. január 7-től:

Vasárnap, Hétfő	ZÁRVA
Kedd	12.00 – 18.00
Szerda	8.00 – 14.00
Csütörtök	8.00 – 14.00
Péntek	12.00 – 18.00
Szombat	8.00 – 12.00

3. Hóeltakarítás

Kérjük a gépjárművek tulajdonosait, a téli időszakban a közterületen úgy helyezték el járműveiket, hogy havazás esetén a hótoló autó munkáját ne akadályozzák.

4. Bonyhád Városi Tanuszoda: úszómedence, szauna, szolárium

facebook.com/bonyhaditanuszoda

Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 6.00-7.30 és 17.30-22.00
szombat, vasárnap 9.00-18.00

Itt a nitrát- adatszolgáltatás ideje

A már megszokott időpontban, szeptember 1. és december 31. között kell adatot szolgáltatni a „nitrátrendeletben” meghatározott területeken gazdálkodóknak. A kötelezettség a nitrátérékeny területeken gazdálkodó valamennyi növénytermesztőre, illetve az 5 állategységénél (baromfi esetén 3 állategységénél) több állatot tartóra vonatkozik.

A gazdálkodási évben folyamatos nyilvántartást (gazdálkodási naplót) kell vezetniük, majd erre alapozva adatszolgáltatást kell teljesíteniük december 31-ig. A 43/2013. (V.29.) sz. VM rendelet nyomán - mintegy 23 százalékos bővüléssel - az ország területének 68 %-a lett nitrátérékeny besorolású. Így az eddiginél sokkal több gazdálkodónak kell betartani a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezésének megelőzésére irányuló előírásokat.

Az idén az adatszolgáltatás nem csak elektronikusan, hanem még papíralapon is teljesíthető. Érdeklődjön, segítünk!

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Bonyhádi Ügyfélszolgálati Iroda

Dr. Kolta László (Bacsó Béla) u. 21.

Kapcsolat: Weissenburger József.

Telefon: 06-30/351-0170

AZ EFI (Egészségfejlesztési Iroda) nyitvatartási ideje:

Munkanapokon: 8-18 óráig

Címe: 7150 Bonyhád, Bajcsy-Zs. U. 25.

Telefon: 74/550-976

E-mail: efi@bonyhadkorhaz.hu

Honlap: www.bonyhadkorhaz.hu/efi/

„FUTÓMŰ”

SZOLGÁLTATÓ és KERESKEDELMI KFT.

7150 Bonyhád, Fáy lakótelep 14.

Telefon: (74) 450 - 102 , Fax: (74) 451 - 601

www.futomukft.hu , e-mail: info@futomukft.hu

- A Távhőszolgáltatást 35 éve végezzük Bonyhád város területén, két ellátási körzetben, 20 éve ezen társasági formában.

- Önkormányzati Intézmények

hőszolgáltatásai-nak folyamatos ellátása távfelügyelet mellett, a szükséges karbantartási és javítási munkák végzésével.

- Városunk közvilágítás kezelési feladatainak ellátása.

- Disz- és diszitő világítások működtetése.

- Perczel kerti szökőkút üzemeltetésének végzése májustól októberig.

Hibabejelentés a nap 24 órájában:

Üzenetrögzítő telefon: 74 / 451 - 031 ,

Telefon: 74 / 550 - 440

BONYCOM
Bonyhádi Közütemi Kft.

„A VÁROSÉRT és
A VÖLGYSÉGÉRT”

BONYCOM Bonyhádi Közütemi Kft.

7150 Bonyhád, Mikes K. utca 3.

telefon/fax: 74/451-701, mobil: 20/395-3317

www.bonycom.hu – E-mail: info@bonycom.hu

Hulladékszállítás ügyfélszolgálat: Bonyhád, Széchenyi tér 4.

Telefon: 74/451-755, E-mail: ugyfelszolgalat@bonycom.hu

Hulladékudvar: Bonyhád, Gyár utca, Telefon: 20/533-7271

Bonyhádi Termálfürdő Thermalbad

bonyhadifurdo.hu - facebook.com/bonyhaditermalfurdo

Bonyhád Városi Tanuszoda

bonyhadifurdo.hu - facebook.com/bonyhaditanuszoda

Hagyományörzők továbbképzése

A Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége tizenötödik alkalommal rendezte meg éves szakmai továbbképzését 2013. november 9-én, Palotabozsokon.

A résztvevő negyven népdalos és néptáncos neves tanároktól, előadóktól kapott segítséget és tanult újdonságokat. A résztvevők között voltak Tolna, Baranya és Bács-Kiskun megyékből, illetve Erdélyből, Déváról és Csernakeresztúrról is. Az népdaloktatás előadói: Horváthné Bakos Ilona és Koczka Andrea volt, akik a Vass Lajos Népzenei Szövetség berkein belül

már sokakat tanítottak a gyönyörű magyar népdalok hiteles előadására. A néptáncoktatók Radák János és Fekete Etelka voltak, akik nemcsak a szövetséghez tartozó egyesületek körében, hanem országos szinten is a bukovinai székely néptáncok elismert oktatói. A „Variációk bukovinai viseletre” – avagy hogyan tegyük hitelesebbé és változatosabbá a színpadi megjelenésünket? című viseletbemutatót régi fényképek vetítésével tette még látványosabbá Csibi Krisztina néprajzkutató.

Barabásné Fábrián Elvira

Német Ki mit tud?

A bonyhádi Solymár Imre Városi Könyvtárban zajlott Német Ki mit tud? versenyre egyéni és csoportos produkciókkal lehetett nevezni. A résztvevő bonyhádi és mórágói általános iskolások hat csoportos és tíz egyéni előadást mutattak be a rendezvényen. A zsűri tagja Udo Pörschke és Markovics Mihályné volt.

A csoportos kategória eredménye:

1. Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád (2. b osztály)
2. Általános Iskola, Mórágó (2-3. osztály)

3. Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád (1. c osztály)

Különdíj: Széchenyi István Általános Iskola, Bonyhád (2. osztály)

Az egyéni kategória eredménye:

1. Mándity Hédi, Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád (2. osztály)
2. Huger Attila, Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád (2. osztály)
3. Stein Félix, Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Bonyhád (3. osztály)

Matisz Nóra

Tanárok és diákok éjszakája a bonyhádi Múzeumok Őszi Fesztiválján

Az országos program részeként a bonyhádi Völgységi Múzeumban 2013. október 11-én a völgységi tanárok számára borkóstolóval, projektoros bemutatóval és zenével egybekötött estét kínáltak. Bár a viharos idő nem kedvezett a rendezvénynek,

az érdeklődők a Veres Pincészet borainak és Siklósi Krisztián, valamint Mischl Erik zenei műsorának köszönhetően hangulatos estét tölthettek a múzeumban.

A bonyhádi középiskolások számára 2013. október 17-én, a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő pécsi Bóbita Bábszínház „Bóbita 50” című kiállítását, kortárs diák tárlatvezetést és fiatal zenészek, énekesek bemutatóját kínálták. A kiállítás megnyitóján Sramó Gábor, a bábszínház igazgatója ajánlotta az érdeklődők figyelmébe a tárlatot. A kortárs tárlatvezetést Mayer Alexandra és Torma Olívia, a SZL TISZK Perczel Mór Szakközépiskola diákjai tartották. Az estét Siklósi Krisztián és tanítványai, valamint helyi amatőr zenészek muzsikája színesítette. A diákok nagy örömeire a program része volt egy zsíroskenyér-parti is.

szírenke

Kakasder in der Partnerstadt Radibor

Zum 35. Male wurde in der Kockrscher Partnerstadt Radibor auf der Insel des Parkteiches das Abfischfest veranstaltet. Die Zuschauer konnten bei herrlichem Herbstwetter die Ereignisse und das Schlachten der Karpfen live erleben. Auch das Filetieren und das Räuchern konnte man mitverfolgen. Die vorbereiteten Leckereien verbreiteten einen angenehmen Duft, so dass die Stände gut frequentiert wurden. Im Mittelpunkt des Interesses stand die Fischsuppe, die von den ungarischen Gästen gekocht wurde. Die weit gereisten Gäste bereiteten ihre eigene Fischsuppe, die nur aus Fischköpfen bestand, der aber kurz vor dem letzten Aufkochen noch die Mischmilch und der Roggen zugesetzt wurden. Nachdem die ersten mutigen Einheimischen die Suppe gekostet hatten, blieb kein Tropfen mehr im Kessel übrig. Auf der kleinen Insel und um sie herum herrschte lebhaftes Treiben. Neben den zahlreichen Ständen,

in denen die Händler ihre Waren feil boten, konnte man sich an der Gulaschkanone laben und sich von einem Pilzberater fachkundig informieren lassen.

Mit den Zuschauerzahlen war man in diesem Jahr zufrieden. Natürlich war die ungarische Fischsuppe sehr verlockend, und so wird es auch bleiben. Überhaupt fühlten sich Gäste und Gastgeber recht wohl. Die Besucher lernten diesmal mit der Sächsischen Schweiz ein weiteres Stück von Sachsen kennen. Mit Freude wurde unsererseits die Einladung zum nächsten Schlachtfest in Kakasd angenommen.

Heinz Noack

Történelmi táborban a széchenyisek

Táborozással tölthette az őszi szünet öt napját, 2013. október 25. és 29. között, a Bonyhádi Általános Iskola Széchenyi István Tagintézményének tizenöt hatodikos diákja.

A pályázat írói, Nagyné Friedrich Valéria és Vargáné Erős Éva a hatodik évfolyam legtehetségesebb tanulóit vihette el egy ingyenes történelmi táborba. A gyerekek kiválasztása az előző, valamint az évi történelem tárgyból nyújtott eredményei alapján történt. A diákok a mecseknádasdi Aranypatkó Lovaspanzióban megszállva minden nap más helyszínen és történelmi korban kalandozhattak. Elsőként Budapestre látogatva, a Tropicariumban felelevenítették az élet kialakulásáról és az őskori életéről tanultakat, majd a Babilon Centerben egy interaktív tanóra keretében részt vehettek egy egyiptomi mumifikáló szertartáson, valamint áttekintették a Római Birodalomról szerzett ismereteiket.

A második napot a bikali élménybirtokon töltötték, láthattak fegyver- és solymász bemutatót, lovagi tornát, megkóstolhatták a középkori konyha ízeit, részt vehettek egy táncmulatság forgatógábjában, próbára teheték ügyes-

ségüket a kosárfonásban, fazekas- és kovácsmesterségben.

Ezután Pécs nevezetességeit látogatták végig történelmi szemmel: jártak a Cella Septichora Látogatóközpontjában és ókeresztény emlékeinél, Gázi Kászim pasa dzsámijában pedig a 145 évig tartó török korról hallhattak.

A negyedik napon indián táborba csöppenhettek a gyerekek: wigwamot építettek, jelmezt készítettek, arcot festettek, nyílt tűzön indián lepényt sütöttek. Este a tábornyíl mellett szívták el a békepipát, alkották meg közös csatakiáltásukat. Délutánonként a panzióban régészkedtek, középkori tarsolyt, indián álomfogót készítettek, Drakula-estet tartottak. Minden nap lovagolhattak és loápolási ismereteket tanultak. A tábor óbányai kirándulás és Illatos házban tett látogatás zárta.

A program megvalósulását a Nemzeti Tehetség Program 1.000.000 forinttal támogatta.

VÖRÖSMARTY MIHÁLY MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

december havi programja

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 2.

Telefon: 74/451-455 Web: <http://muvhazbonyhad.ewk.hu>

ADVENTI PROGRAMOK

2013. DECEMBER 6.

VÁROSI KARÁCSONYVÁRÓ

ünnepség a művelődési központ előtti téren

16 órákor

Köszöntőt mond:

Potápi Árpád János – polgármester

Közreműködnek

a Malom óvoda óvodásai, a Vörösmarty Színjátszó Kör tagjai, a BAI Vörösmarty Mihály Általános Iskola Tagintézmény Harmónia Kórusa, valamint a Mikulás és a Krampuszok.

Kb. 16.40 órákor kigyúlnak a város adventi fényei.

A helyszínen teát, forralt bort és mézeskalácsot kínálnak a rendezők. A fogyatékosok világnapja alkalmából az "Együtt 1 másért" Nappali Intézmény és az Árpád-házi Szent Erzsébet otthon lakói által készített termékek is megvásárolhatók.

Legyen jelen Ön is az ünnepi fények meggyújtásánál!

Egészséges és fogyatékkal élő gyerekek együtt, hogy az ünnep igazi ünnep legyen!

2013. december 6-án
17 órákor

POP MIKULÁS

Jótekingy célú rendezvény az ÉFOÉSZ Tolna Megyei Szervezete, a Vörösmarty Mihály Művelődési Központ és a Pixel TV szervezésében.

Közreműködnek:

RADICS MÁRK és Táncosai

Titti Corsi Dance Club

Jegyek korlátozott számban, térítésmentesen igényelhetők:
Vörösmarty Mihály Művelődési Központ
7150 Bonyhád, Széchenyi tér 2. Telefon: 74/451-455

HANGVERSENY

2013. december 18-án
18 órákor

KARÁCSONYI KONCERT

a katolikus templomban

Közreműködnek:

- Bonyhádi Katolikus Kórus
- Charis Kamarakórus
- Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Kórusa
- Seven Club Singers
- Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület Kórusa
- Székely Kör Kórusa
- Fevidékiek Egyesületének Kórusa
- Harmónia Kórus
- Hidasai Hangutánczók
- Ad Libitum Kórus (Tolna)
- Zimpozso Kórus
- Sümegei Katalin – orgona

A hangversenyen összegyűlt adományokat a koncertnek otthont adó katolikus templom szerkezetének helyreállítására ajánljuk fel!

SZÓRAKOZTATÓ PROGRAMOK

ARC

ALTERNATÍV & ROCK CLUB

2013. DECEMBER

13
Péntek

20-02 ÓRÁIG

Rockness, Tres Trogeros, CultNBach

Dark room party

(Depeche Mode, U2, Moby, Cure, Placebo, Quinby, Rammstein, Clawfinger, Ákos, Nirvana, FO System, Bonanza Bandai, Nine Inch Nails, Anns & the Barbies...)

Belépő: 600 Ft

SZÓRAKOZTATÓ PROGRAMOK

2013. december 14-én
20 órákor

TÁNCHÁZ

Muzsikál a Csurgó zenekar

Tánc házvezető: Kosnás Árpád

Vendég a Misina Néptáncgyűttes

2013. december 20-án
18 órákor

"ANGYALHAJ"

KARÁCSONYI TÁNCGÁLA
A BONYHÁDI TÁNC TAGOZAT
DIÁKJAIVAL

2013. december 27-én
20 órákor

ROCK-BULI

Fellépő zenekarok:

DISTALIS
INVADER
ABS

Belépő: 700 Ft

2013. december 28-án
18 órákor

A
SEVEN CLUB SINGERS
FÉRFI ÉNEKEGYÜTTES
évszázó műsora

2013. december 31-én
20 órákor

Zene: DYNAMIC zenekar

Belépő: 2.900 Ft + 800 Ft kötelező fogyasztás,
illetve 2.500 Ft + 800 Ft kötelező fogyasztás

Jegyek elővételben a művelődési központ
információs szolgálatánál válthatók.

KIÁLLÍTÁS

2013. december 3-án
17 órákor

VISSZATEKINTŐ STEKLY ZSUZSA

tűzzománc-kiállításának megnyitója

A kiállítást megnyitja:
Kubanek Miklós
tanár, újságíró

Közreműködik:

Seven Club Singers

A kiállítás december 20-ig tekinthető meg, hétfőn 11-18 óráig
és keddtől péntekig 10-17 óráig,
valamint december 15-én, vasárnap 15-17 óráig.

CSALÁDI PROGRAMOK

2013. december 15-én
(vasárnap)
15 órákor

BETLEHEMI TÖRTÉNET

No, ahogy ott a Kisjézus csak vinyákkolt a jászolban, egyszerre megjelent három pásztor. Hoztak a küsednek bűdös sajtot, egy báránykát meg pálinkát, hogy Józsefet is erősítse valami a szörnyű hidegben. Énekeltek, eszegettek s elszenderedtek. Három fain király jelent meg a nézők között, s ők is dicsérték a Megváltót, merthogy megszületett.

Kicsiknek és nagyoknak,
Jézus születéséről 45 vidám percben.

Belépő: 800 Ft

Jegyek a művelődési központban kaphatók!

Előadja:

2013. december 10-én
16 órákor

„GONGYOLA” JÁTSZÓHÁZ

Karácsonyváro
kézműves délután
mézeskalácsütéssel

FELHÍVÁS

A Wass Albert Törzsasztal, Bonyhád város, valamint a Vörösmarty Mihály Művelődési Központ 2014. januárjában ismét megrendezi a **Wass Albert-napokat** az író születésének évfordulója alkalmából.

RAJZPÁLYÁZAT

bonyhádi általános iskolások részére:

A pályázó tanulók két csoportban (alsó tagozatos – 1-4. osztály; felső tagozatos – 5-8. osztály) a helyszínen elkészített rajzokkal, festményekkel nevezhetnek a kiállításra.

A pályázati rajz ötletét az író **A hunok útra kelnek** című mondája vagy a **Mese a szörnyűséges nagy fekete semmiről** című meséje szolgáltatja.

A rendezvény időpontja:

2014. január 7. (kedd) – alsós korcsoport;
2014. január 8. (szerda) – felsős korcsoport.

Valamennyi elkészült mű kiállításra kerül a művelődési központban,

illetve a legjobbakat a zsűri javaslata alapján díjazzuk is.

VERSILLUSZTRÁCIÓS RAJZPÁLYÁZAT

középiskolások részére (14-19 évesek):

Téma: Wass Albert egy tetszőlegesen választott verséhez illusztráció készítése szabadon választott rajztechnikával.

Beküldési határidő: 2013. december 20.

(Vörösmarty Mihály Művelődési Központ, Bonyhád, Széchenyi tér 2. címre)

Megjegyzés: A beküldött pályamű hátulján szerepeljen az illusztrált vers pontos címe, a pályázó alkotó neve, életkora, iskolájának neve és címe, valamint a felkészítő tanár neve.

A határidőn túl érkező pályázatokat nem áll módunkban elfogadni!

A rajzpályázatok kiállításának megnyitója és az ünnepélyes eredményhirdetés 2014. január 11-én lesz.

ELŐZETES

WASS ALBERT

ÍRÓRA EMLÉKEZÜNK

PROGRAMOK AZ ÍRÓ SZÜLETÉSÉNEK 106. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

2014. január 7-én

RAJZPÁLYÁZAT

alsó tagozatos diákok részvételével

2014. január 8-án

RAJZPÁLYÁZAT

felső tagozatos diákok részvételével

2014. január 11-én

WASS ALBERT-NAP

Az emléknapi programjai:

- kiállítás-megnyitó a helyi rajzpályázat és a versillusztrációs pályázat munkáiból, valamint díjkiosztó ünnepség
  - koszorúzással egybekötött megemlékezés Wass Albert szobránál
  - tánccház
- A programokra mindenkit szeretettel várunk!

2014. január 18-án
20 órákor

Sváb bál

Zene:

TICKET és DYNAMIC zenekar

Belépő: 2.300 Ft, + 800 Ft kötelező fogyasztás, illetve 2.000 Ft+ 800 Ft kötelező fogyasztás

Jegyek elővételben válthatók a művelődési központ információs szolgálatánál.

SZAKKÖRÖK, KLUBOK,
MŰVÉSZETI CSOPORTOK,
TANFOLYAMOK MŰKÖDÉSI RENDJE

Néhány csoport munkájához való csatlakozás feltételhez kötött, ezért kérjük, a programokba újonnan bekapcsolódni kívánó érdeklődők a részvétel feltételeiről tájékozódjanak a művelődési központban.

HONISMERETI KÖR

december 12-én 16 órákor

Helvét hitvallásúak Bonyhádon

Előadó: Keresztes Hajnalka

(Helye: Völgységi Múzeum)

december 19-én 16 órákor

Az éves munka értékelése, a 2014-es munkaterv megbeszélése

FALUDI BÉLA UTAZÓK KLUBJA

december 2-án 17 órákor

Antalya (Török Riviéra)

Előadó: Faludi Béláné

december 16-án 17 órákor

Jordánia

Előadó: Holló Katalin

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KLUB

(VITA NOVA KLUB)

december 11-én 15 órákor

Mikulás-ünnepség, karácsonyvárás

NŐK KLUBJA

december 11-én 15 órákor

Évzáró vacsora a Rosé étteremben

VÁROSI NYUGDÍJAS KLUB

december 3-án 15 órákor

(14 órákor kóruspróba)

Szabadfoglalkozás

december 17-én 15 órákor

(14 órákor kóruspróba)

A második félre eső névnapok ünneplése

BORBARÁT KÖR

december 2-án 17 órákor

Kékfrankos – fajtabemutató és kóstoló

Előadó: Salamon Lőrinc és Lovag Nándor

december 13-án 17 órákor

Évzáró összejövetel

NYUGDÍJAS PEDAGÓGUS KLUB

december 18-án 15 órákor

Karácsonyi ünnepség általános iskolások és zeneiskolások közreműködésével

DÍSZGALAMB- ÉS KISÁLLAT-TENYÉSZTŐK KLUBJA

december 23-án 18 órákor

A kiállítás értékelése

NYUGDÍJAS KÖZTISZTVISELŐK KLUBJA

december 6-án 16 órákor

Részvétel a Városi Karácsonyváró ünnepségen

MADÁRBARÁTOK KÖRE

december 3-án 18 órákor

Díszmadaraink felkészítése a téli hónapokra

december 10-án 16 órákor

INDIÁN KLUB

december 9-én 17 órákor

MÉHÉSZ KLUB

december 3-án és 17-én 17 órákor

FOLTMOLYOK FOLTVARRÓ KLUB

minden hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön 16 órákor

VÖLGYSÉG NÉPTÁNCGYÜTTES

minden kedden 16.30 órákor

BIBLIAOLVASÓ KÖR

minden csütörtökön 16.30 órákor,

valamint minden szombaton 9 órákor

VÖRÖSMARTY SZÍNJÁT SZÓ KÖR

(ifjúsági csoport)

minden szerdán 16.30 órákor

VÖRÖSMARTY SZÍNJÁT SZÓ KÖR „MINISZINIK”

minden csütörtökön 15 órákor

DÍSZÍTŐMŰVÉSZ KÖR

minden csütörtökön 15 órákor

SZÓVÓ SZAKKÖR

december 2-án 17 órákor

REIKI KLUB – INGYENES KEZELÉSSSEL

minden pénteken 15.30 órákor

KRÁNZLEIN NÉPTÁNCGYESÜLET

minden kedden 16.30 órákor

NÉMET NEMZETISÉGI KULTURÁLIS EGYESÜLET

minden pénteken 17 órákor

TITTI CORSI DANCE CLUB

minden csütörtökön 17.30 órákor

FELVIDÉKIEK EGYESÜLETÉNEK ÉNEKKARA

minden csütörtökön 17.30 órákor

HASTÁNC

minden csütörtökön 19 órákor

JÓGA

minden hétfőn 16 órákor

(Helye: Dózsa Gy. u. 29.)

SZÉKELY SZÓVÓ SZAKKÖR

minden kedden 15.30 órákor

(Helye: Vörösmarty Mihály Általános Iskola)

KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR

minden hétfőn és pénteken 18 órákor

SEVEN CLUB SINGERS

minden szerdán 16 órákor

SZÉKELY KÖR KÓRUSA

minden hétfőn és kedden 16.30 órákor

SZŐCSKE AKROBÁTIKUS ROCK AND ROLL KLUB

minden hétfőn 10 órákor

PICURKA JÁTSZÓHÁZ

minden szerdán 18 órákor

"ÉLJ 100 ÉVET EGÉSZSÉGESEN A 3-1-2 MERIDIÁN GYAKORLATOKKAL!"

KÖZLEMÉNY

ÜNNEPI NYITVA TARTÁS:

2013. december 21-én	ZÁRVA
2013. december 22-én	ZÁRVA
2013. december 23-án	8-20 óráig
2013. december 24-én	ZÁRVA
2013. december 25-én	ZÁRVA
2013. december 26-án	ZÁRVA
2013. december 27-én	19-01 óráig
2013. december 28-án	17-20 óráig
2013. december 29-én	ZÁRVA
2013. december 30-án	8-12 óráig
2013. december 31-én	19-04 óráig
2014. január 1-jén	ZÁRVA

EGYÉB SZERVEZETEK PROGRAMJAI,
VÁSÁROK

december 2-án 9-12 óráig

Az Országos '56-os Szövetség

Tolna Megyei Szervezetének fogadóórája

minden kedden, szerdán és csütörtökön 9-13 óráig

„JÓ LÉPÉS” program

- munkaerő-piaci tanácsadás, szolgáltatás az Újra Dolgozni Tolnában Egyesület szervezésében

december 3-án 8-12 óráig

Vegyes vásár

december 4-én 14 órákor

Siketek és Nagyothallók Egyesületének karácsonyi ünnepsége

december 4-én, 11-én és 18-án 8-12 óráig

Magdi turi

december 6-án 8-12 óráig

Bálás ruhavásár

december 9-én 14 órákor

Vakok és Gyengénlátók Egyesületének fogadóórája

december 10-én 8-12 óráig

Bálás cipóvásár

december 20-án 12 órákor

Perczel Mór Szakközépiskola karácsonyi ünnepsége

A bonyhádi művelődési központ a műsorváltoztatás jogát fenntartja!

Négynapraforgós vendégház épül Cikón

Erős Rajmund cikói mezőgazdasági vállalkozó 2013 tavaszán támogatási kérelmet nyújtott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz a Darányi Ignác Terv „nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálásra nyújtandó támogatások” jogcíme, melynek keretében a „4 napraforgós Jázmin vendégház megépítése Cikón” megnevezésű projektjére 35 millió forint vissza nem térítendő támogatást igényelt.

A közreműködő szervezet 2013. június 24-én postázta a kérelemnek helyt adó határozatát, így várhatóan 2014 decemberéig el kell készülnie a tervezett beruházásnak. A vendégház 2 szintes (a földszint 172 m²-es, az emelet 81 m²-es), 4 szobás (szintenként 2-2 szobával), szobánkénti fürdőszobás lesz.

Egy földszinti szoba és a konyha, étkező, társalgó akadálymentesítetten kerül kialakításra, a megújuló energia hasznosításáról egy 10 m²-es napkol-

lektor fog gondoskodni.

Az aktív kikapcsolódást kedvelők részére rekreációs terem és szauna áll majd rendelkezésre.

A projekt összértéke meghaladja a nettó 60 millió forintot, a szükséges 25 millió forintos önerő 15 millió Ft számlapénzből és 10 millió forint hitelből tevődik össze.

A vállalkozó a helyi kulturális értékek (pl.: Cikói Ótemplom, székely-német szoba, Cikó Székely-Német Hagyományörző Egyesület műsorai, Grábóci Szerb templom) bemutatásán túl vezetett túrázást, állatsimogatást, lovaglást-lovaskocsizást, horgászatot kíván nyújtani vendégei számára, de vonzó lehet a vendégek számára a környékbeli strandolási lehetőségek kihasználása is.

A 4 napraforgós Jázmin vendégház megépítése Cikón

Kedvezményezett:
Erős Rajmund
7161 Cikó
Kossuth L. u. 1/A

Kivitelezés ideje:
2013.09.30-2014.11.30.

DARÁNYI IGNÁC TERV

Az Európai Unió és Magyarország Kormánya által nyújtott támogatás összege:
35.000.000 Ft (€ 119.739,99)

Kivitelező: BGW Építőipari és Szolgáltató Kft. 7696 Hidas, Kodály Z. u. 62.
Műszaki ellenőr: Gáts András Attila ME-M-I, ME-É-I, ME-VZ-I, ME-KÉ-I

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Uniós támogatásból fejlesztik a KIMMTA Zsibriki Droghatériás Intézetét

A református lelkészek és presbiterek által alapított Kallódó Ifjúságot Mentő Missziós Támogató Alapítvány (KIMMTA) húsz éve folytatja a tevékenységét a szenvedélybetegek kezelése és ellátása területén.

Az alapítvány teljes támogatású pályázaton 61.189.297 forintot nyert az intézet fejlesztésére, melynek célja a férőhelyek számának bővítése, a meglévők korszerűsítése energiahatékonysági és akadálymentesítési

szempontok figyelembevételével. Az építési munkálatok során hat új férőhelyet az intézmény közösségi épületében alakítják ki, ahonnan a sport- és szabadidős tevékenységeket a szomszédos telken található egykori gazdasági épületbe helyezik át. A közösségi ház melletti üres telken akadálymentesített parkolót alakítanak ki, a kézműves foglalkoztatót befogadó Fachwerk házat felújítják, és új eszközökkel erősítik meg a benne folyó alkotó tevékenységeket. A beruházás a projekt ütemterve szerint 2014. augusztus 31-én, míg a teljes projekt 2014. szeptember 30-án zárul.

Az építési és eszközbeszerzési tevékenységen túl a projekt keretein belül egy képzési program is megvalósul, mely során az alapítvány munkatársai szakmai és nyelvi képzéseken vesznek részt, valamint információs fórumokat is tartanak majd az ellátottak, a lakosság és a szakmai partnerek számára.

szirenke

Szakmai találkozót tartottak Lengyelen

A bonyhádi Völgyéi Múzeum, a szentendrei Múzeumi Oktatási és Képzési Központ (MOKK) és Lengyel Község Önkormányzata szakmai fórumra invitálta a muzeológusokat, tájázókat, civil szervezetek képviselőit és a helyi önkormányzatok vezetőit.

A találkozó célja, hogy erősítse a kapcsolatot a múzeumi intézmények, az önkormányzatok és a civil szektor kapcsolatrendszerét és bemutassák

a lengyeli gyűjteményt és a hozzá kapcsolódó közönségkapcsolati tevékenységet. A résztvevőket Lőrincz Andrea, Lengyel Község polgármestere köszöntötte.

A fórumon Györfi Gyula közigazdász, a szekszárdi ifjúsági Unió Civil SzámAdó Szolgálatának szakmai vezetője „Kitörési pontok az intézményesült civil szervezetek számára” címmel tartott előadást.

szirenke

Munkahelyi egészségfejlesztés

Egy magyar viszonylatban még szokatlan, de mintaértékű pályázati cél

A Bonyhád Város Önkormányzata munkavállalóinak egészségfejlesztése érdekében 2012 júliusában sikeres pályázatot nyújtott be a TÁMOP 6.1.2./11/1 „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális szintek” pályázatra. A 7. 786. 250 Ft támogatást elnyert projekt 2013. szeptember 1-jén vette kezdetét. Az Új Széchenyi Terv keretén belül a TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-1010 azonosító számú, „Egészségre nevelő és szemléletformáló programok Bonyhád Város Önkormányzatának dolgozói részére” címet viselő program két preferált cél köré csoportosulva valósul meg: az egyik a stresszkezelő, lelki egészség megőrzésére irányuló egészségfejlesztési programok, a másik pedig az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly (táplálkozás és testmozgás egyensúlya) megtartása vagy visszaállítása érdekében kidolgozott programok.

A munkahelyi egészségfejlesztés - a munkaadók, a munkavállalók és a társadalom valamennyi olyan együttes tevékenységét jelenti, amely elsősorban a dolgozók életminőségének és munkafeltételeinek javítására, egészségük fejlesztésére irányul. Előnyei önkormányzati és társadalmi szinten is jelentkeznek, így nőhet az önkormányzat hatékonysága, rugalmasabbá válhat, ezáltal a lakosság elégedettsége is nő. Az egészséges, képzett és motivált munkaerő jobb problémamegoldó képességgel rendelkezik, ezáltal nagyobb hatékonysággal képes ellátni munkáját. Az egészségfelmérés, egészségfejlesztés és egészségmegőrzés egyre fontosabbá válik a munkáltatók számára, hiszen olcsóbb megoldás a prevenció, mint a beteg munkavállaló költségeinek finanszírozása. A kitűzött cél a munkáltató és a munkavállaló közös felelősségére építő, tudatos munkahelyi egészségfejlesztési stratégia megvalósítása.

Az egészséget befolyásoló tényezők széles skálája ismert: az ember biológiai működése és életmódja, az egészségügyi intézményrendszer, a társadalmi és a természeti környe-

zet. Az „egészség” az Egészségügyi Világszervezet (WHO 1946) megfogalmazása szerint nemcsak a betegség, illetve fogyatékoságok hiánya, hanem a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota. A mai egészségfelfogások közös jellemzője az ember bio-, pszicho-szociális szemlélete. A WHO Ottawai Egészségmegőrzési Nyilatkozata (1986) az egészséget nemcsak passzív, megőrzendő állapotnak, hanem fejleszthető értéknek is tekinti.

A stressz nagyon fontos jelző rendszerünk. A körülöttünk lévő veszélyt, nehéz helyzetet jelzi. Kiirtani, elnyomni vagy túlhasználni azonban veszélyes. Fásultsághoz, teljesítménycsökkenéshez, kiegészítéshez, betegséghez vezet. Virginia Satir neves amerikai terapeuta zsákutca helyzetnek szokta nevezni. Azaz olyan helyzetet jelent, amit nem, vagy csak nehezen tudunk kezelni. A lélektan szerint a stressz az egyén és a környezet interakciója során jön létre. Az a folyamat, melyet többnyire valamilyen fenyegető esemény vált ki. A folyamat során a szervezet próbál az ingerre reagálni, miközben helyreállítja belső egyensúlyi állapotát. Ha erre nincs lehetőség, akkor a stressz huzamosan fennáll, ami kimerüléshez, végső soron pedig összeomláshoz, testi és lelki megbetegedésekhez vezet. A stresszor mindig olyan inger, amit az egyén nem tud a meglévő működési mintáival elhárítani, nincsenek rá kialakított rutinjai.

Stresszorok három csoportja: az özőnviészterű események, a háttér stresszorok (ismétlődő napi civódások, rutinszerű kellemetlenségek, melyek stabil, alacsony intenzitásúak, de krónikussá válhatnak) és a személyes stresszorok (szintén váratlanok, elsősorban személyes jelentőséggel bírnak, akut jelentkeznek és általában átmenetiek, pl. betegség, munka elvesztése).

A fentiek alapján könnyű megérteni, hogy a stressz kialakulása eltérő - különböző emberek vagyunk, különböző dolgot tudunk nehezen kezelni. Az egyik ember a főnökét viseli rosszul, a másik az ügyfelet, a

Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát!

Bonyhád Város Önkormányzata 2011-ben kötött megállapodási szerződést a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.-vel a „Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát” mozgalomban való részvételtől. A projekt célja, hogy a felnövekvő nemzedék számára fontos legyen a természeti környezet védelme.

Idén 76 gyermek született szeptember 30-ig és az önkormányzat 100 facsemetét kapott, melyek első részét

október 31-én a Széchenyi István Általános Iskolában, a Fáy lakótelepen, valamint a régi strand területén ültették el.

Egy nyertes pályázatnak köszönhetően a Laurus Alapítvány is részt vesz a programban. Az érintett családokkal ők vették fel a kapcsolatot, és a pályázat miatt szerződést kötöttek velük, a fákra a gyermekek adataival szalagot is készítettek, az ültetéskor készített fotókat pedig elküldik emlékül a családoknak. A jövőben a szülők feladata lesz a fák további gondozása.

Az ültetendő fák helyének kijelölésében és a gödrök kiásásában a Bonycom Kft. munkatársai segítettek.

Varga Zsófia

harmadik a határidőt, stb. Jó hír, hogy kezelhető az érzelmi oldala is, és az okai is. Érdeemes megfejteni milyen helyzethez nincs megoldó kulcsunk. Ezeket a területeket fejleszthetjük, a megoldásokat meg lehet tanulni. Egyszerűen: kezelhető. A pszichés ellenálló képesség, kontroll képesség, tanult leleményesség javítása a fő cél. Sokszor elég a nehéz helyzetekkel szembenézni, néhány trükköt, praktikát megtanulni és már sokat teszünk környezetünkért, magunkért, munkatársainkért. Nem kell belenyugodni, vagy elsiklani felette. A legegyszerűbb ember épp úgy szenved ettől, mint az egyetemeket végzett vezetők.

A testmozgás az egyik legjelentősebb preventív erővel bíró egészségmagatartási tényező, ezért különösen aggasztó, hogy nagyon magas azoknak az aránya, akik egyáltalán nem, vagy nem megfelelő mértékben végeznek testmozgást. Az Egészségügyi Világszervezet becslése szerint világszerte mintegy 17% a fizikailag aktív felnőttek aránya, míg azoké, akik nem mozognak eleget, 41%. Ajánlás szerint, a legalább 30 percnyi mérsékelt testmozgás végzése heti öt alkalommal, számos betegség kialakulásának kockázatát csökkentheti, illetve a már kialakult betegségek esetében jelentősen hozzájárulhat a felépüléshez.

A hazai lakosság táplálkozási szokásaira a túlzott energia-zsír, koleszterin, cukor és só, valamint elégtelen

élelmi rost bevitel, zöldség és gyümölcs és a kívánatosabbnál kevesebb teljes kiőrlésű gabonafogyasztása jellemző. (Országos Táplálkozási és Tápláltsági Állapot Vizsgálat 2009.) A táplálkozás kiegyensúlyozatlansága az egészséget veszélyezteteti, mely jelentkezhet akár a hiány, akár a bőség irányába. Az élettani folyamatok, az élettani működések zavarához, betegséghez vezethet étkezésünk helytelensége. A túlsúly és az elhízás világszerte egyre növekvő problémát jelent. Több mint 1 milliárd túlsúlyos és 300 millió elhízott ember él a Földön. Már az 5 év alatti gyermekek közül is 17,6 millió túlsúlyost mutatnak a statisztikák.

A Hivatal Vezetése elhivatott, hogy dolgozói jó hangulatban és egészségben a lakosság minél nagyobb elégedettségére végezzék feladatukat, ezért vette nagy örömmel ezt a forráslehetőséget, amellyel végre saját alkalmazottjainak is segítségére lehet és tehet az egészségükért. „Ép testben ép lélek”.

Kerényi Erika

Beszélgetés Loch Gábor vállalkozóval

- Mesélj a kezdetekről, hogyan lettél vállalkozó?

- A műszaki érdeklődésemnek megfelelően rádió-tv szerelőnek tanultam a gimnázium után. Miután szakmát szereztem a Tolna Megyei Szolgáltató Ipari Szövetkezetenél dolgoztam nyolc évig, majd 1987-től kiváltottam a mellékállású egyéni vállalkozói engedélyt. Idén jubilálok, mivel Bonyhádi Ipartestületnek 25 éve tagja vagyok!

- Hogyan változott a tevékenységed, a szolgáltatási kínálatod az évtizedek folyamán? Milyen nagyobb profilváltásokat kellett megvalósítanod? Mennyiben változott a piac és a vásárlói szükségletek?

- A szerviz-tevékenység felfutása miatt, az igények kielégítésére 2002-ig kiképeztem 6 szakmunkást, és általában egy-két fő tv-szerelőt alkalmaztam, a szervizemben. A szocialista műszaki értékesítési hálózat szétesése után, 1994-ben COLOR Műszaki Szaküzlet és Szerviz néven műszaki értékesítésbe kezdtem, új bérelt helyiségbe költözött a vállalkozásom, s a fogyasztói piac szükségleteinek biztosítására egyre nagyobb üzlet-helyiségekre volt szükség. Mindig törekedtem arra, hogy ne egy lábom álljak, ezért 2000-ben pályáztam a Pannon GSM-nél egy bonyhádi üzlet megnyitására, melyet 13 éve, mint Telenor Partner üzemeltetek.

- Mennyire nehéz a piaci változásokat követni? Mekkora kockázatot jelent egy-egy tényező az üzleti tevékenység során?

- Ha az ember a piacról él, mindig előrébb kell lennie egy lépéssel, előrébb kell látnia és gondolkodnia, de még így is jöhetnek olyan előre nem látható történések, amelyek bizonyos esetekben kikerülhetetlenek, megoldhatatlanok tűnnek. Számomra ilyen

volt az, amikor a választási „ígéretések” miatt hirtelen háromszorosára növekedett fizetésekre reagálva is megjelentek Magyarországon a nagy műszaki értékesítő láncok, a Bankok és a Média is hiteles értékesítésre buzdítottak hatalmas THM-el. A lakosság, és én is azt hittem itt a „Kánaán”, és ezért én is a vásárlóerő Bonyhádon tartására, fejlesztésbe kezdtem. Kibéreltem a volt Gödör ABC felét (315 nm) ahova a ráköltött 1,5 millió forintos beruházásom után nem volt módom műszaki értékesítési tevékenységgel beköltözni, mivel folyamatosan beázott. Biztam abban, hogy a bérbeadó megszünteti a beázást, tovább béreltem 4 évig, megfizetve még további kb. 5 millió forintot! Most már tudom, talán ez volt a legnagyobb ballépésem a vállalkozásom során!

- 2008-ra az előzményeknek köszönhetően és a válság hatására az éves értékesítési bevételünk az ötödére esett vissza 3 év alatt.

- Ezt a kiesést igyekeztem pótolni parabolaszerelő tevékenységgel. 2400 DIGI TV-t szereltünk fel, jelenleg a Telenor Szaküzletben MinDig Tv-t is értékesítünk az internet csomagjaink mellé) a TV szerelői szakma hanyatlása miatt magamat és kollégáimat is átképeztem klímászerelővé! - 2002-2013-ig több mint 1000 klímakészüléket szereltünk föl, melyek nagy részét karbantartjuk és szervizeljük, ha szükséges! A műszaki szaküzleti tevékenységet 15 évi bonyhádi meghatározó szerepe után 2008. december 31-el megszüntettem! Nehéz döntés volt, különösen nehéz emberileg megélni, hiszen mindenkinek családot kell eltartania, az alkalmazottaknak is, nekem is, Ez az életben emberpróbáló időszak volt.

- Milyen új tevékenységbe fogtál a műszaki értékesítés után?

- A megújuló energiák közül a napenergia felé orientálódtam. A klímával, amely elvében tulajdonképpen egy hőszivattyú, fűteni is lehet. Egy mai „A” kategóriás inverteres klíma 1 kW villamos áramból akár 4 kW fűtési, - hűtési energiát tud előállítani, tehát ha jobb a hatásfoka (COP), mint 1,6 akkor olcsóbban lehet vele fűteni mint gázzal. Hőszivattyúval történő fűtéshez csak az elektromos áramot kell megvásárolnunk, de miért vá-

sárolnánk meg, ha napelemes rendszerrel jelentős energiát spórolhatunk vagy akár „teljesen költségmentessé” is tehetjük azt.

- Napkollektorok vagy napelemek? Van különbség a kettő között?

- Gyakran keverik össze a napkollektort és a napelem kifejezést. Míg a napkollektor csak melegvizet szolgáltat, addig a napelemet fotovoltaiikus félvezető diódák alkalmazásával elektromos áram termelésére használják, ami mindenre felhasználható. Kollégámmal Guth Zoltánnal együtt mindkettő kivitelezésére akkreditált végzettséget szereztünk, de mi csak napelemmel foglalkozunk.

- Mi az, amit kínálsz ezen a területen?

- Egy fogyasztó (cég, család) számára napelemekből álló rendszer tervezése és telepítése, engedélyeztetése a villamos szolgáltató felé.

- Hogy néz ki ez a gyakorlatban?

- Vegyünk egy konkrét példát. Egy családi házra a napelemes rendszert (2,7 kW) júliusban telepítettük fel. A tervezés és engedélyeztetési eljárások átfutási ideje kb. 3 hónap az oda-visszamérő („advesz” óra) óra felszereléséig. Szeptember óta 450 kW (22.500 forint) energiát termelt meg, fogyasztása 275 kW volt. Tehát a rendszer 2 hónap alatt 175 kW (8.750 forint) energiával többet termelt, ami annak is köszönhető, hogy a tudatos a vásárló energia auditot is végzett, amivel lejjebb szorította a fogyasztását! Ennek a rendszernek a kiépítése másfél millió forintba került, élettartama kb. 25 év. Sőt ezt továbbgondolva, ha fűtési időszakban a megspórolt energiát hőszivattyús fűtésre használjuk, akkor csökkenhet vagy meg is szűnhet a teljes energiafüggőségünk további napelemek telepítésével.

- Mennyi idő alatt térülhet meg a napelemes beruházás egy családi ház esetében?

- Ha csak villanyáram kiváltására, akkor körülbelül 8 év alatt, ha támogatással szeretné kivitelezni, akkor erre a legjobb az államilag támogatott Fundamenta lakáskassza, melyet fel lehet használni erre a célra. Így körülbelül 5 év alatt térülhet meg a beruházás. Ha hőszivattyús fűtési rendszert épít ki meglévő vagy új kazánjához és az ingatlan megfelelően

szigetelt, akkor akár 3-4 év alatt is megtérülhet a beruházás napelemes része. Amennyiben német mintára - a megtermelt áram államilag dotált átvételével - támogatják a háztartási kis erőművek energiatermelését, úgy 3-4 év alatt nullára futhat a beruházás költsége.

- Milyen elképzelésed van a jövőt illetően?

- Szeretném mindkét céget továbbműködtetni, amíg nem megy egyik a másik rovására. Hosszabb távon a napelemes - hőszivattyús rendszerek telepítésével szeretnék foglalkozni, melyben számítok jelenleg külföldön dolgozó épületgépész fiam és informatikus végzettségű fiaim munkájára. Reménykedem abban, hogy így 52 évesen, több időt tudok majd együtt tölteni a családommal.

- Köszönöm, hogy időt szakítottál a beszélgetésre. A vállalkozásodhoz pedig sok sikert kívánok!

- Köszönöm.

ircsi.szarvas

Névjegyzék - Loch Gábor Béla

- **Született:** Bonyhád, 1961. 03. 22.

- **Középiskola (1974-1979):** Petőfi Sándor Gimnázium, Bonyhád (érettségi)

- **Szakképző (1974-1979):** 505. sz. Szakképző iskola, Szekszárd (rádió-televízió műszerész)

- **Felnőttképzés (2003-2004):** (zöldkártyás ipari-, kereskedelmi hűtőgépszerező)

Munkahelyek:

- 1979-1987: TM Szolgáltató Ipari Szövetkezet (RTV műszerész)

- 1987-től: mellékállású egyéni vállalkozó, 1992-től főállású kisiparos

- 1987-1992: PS Gimnázium (oktatástechnikus, - karbantartó)

- 2002-től: Loch és Társai Kft. (ügyvezető)

- 2003-tól: Color GSM 2004 Kft. (ügyvezető)

Család: felesége óvónő, három gyermek édesapja

Civil tevékenységek:

- A Völgységi Ipartestület tagja (ellenőrző bizottsági tag)

- a Magyar Napelem Napkollektor Szövetség tagja

December - Karácsony hava - Télelő - Álom hava

kalendárium

Nap	Névnap	Nevezetes esemény, ünnep	Igenaptár	Jegyzet - megjegyzés
1. vasárnap	Csák, Elza	A magyar rádiózás napja; AIDS elleni világnap; Vörösmarty Mihály születésnapja (1800)	Iz 2,1-5; Zs 121; Róm 13,11-14	
2. hétfő	Melinda, Aranka	A rabszolgaság felszámolásának világnapja; A sztomások világnapja	Iz 4,2-6; Zs 121; Mt 8,5-11	
3. kedd	Ferenc, Kemecse	Xavéri Szent Ferenc; A fogyatékkal együtt élők nemzetközi napja; Az első Magyar Tudós Társaság megalakulása (1793)	Iz 11,1-10; Zs 71; Lk 10,21-24	
4. szerda	Borbála, Zala	Szent Borbála; Bányásznapi	Iz 25,1-6; Zs 117; Mt 15,29-37	
5. csütörtök	Vilma, Sejbán	A gazdasági és szociális fejlődés önkénteseinek világnapja	Iz 26,1-6; Zs 117; Mt 7,21.24-27	
6. péntek	Miklós	Szent Miklós	Iz 29,17-24; Zs 26; Mt 9,27-31	
7. szombat	Ambrus, Csáb	Szent Ambrus; A nemzetközi polgári repülés napja	Iz 30,18-21.23-26; Zs 146; Mt 9,35-10,1-6-8	Munkanap
8. vasárnap	Mária, Nyalka	Szűz Mária szeplőtlen fogantatása	Iz 11,1-10; Zs 71; Róm 15,4-9; Mt 3,1-12	
9. hétfő	Natalia, Bojta	Az Országos Erdészeti egyesület megalakulása (1866); A labdarúgás világnapja	Ter 3,9-15.20; Zs 97; Ef 1,3-6.11-12	
10. kedd	Judit, Rugacs	Az emberi jogok napja; Korányi Frigyes (1827) és Petz Aladár (1888) születésnapja	Iz 40,1-11; Zs 95; Mt 18,12-14	
11. szerda	Árpád, Csilvád	Nemzetközi hegy nap; Az MTA palota avatása (1865)	Iz 40,25-31; Zs 102; Mt 11,28-30	
12. csütörtök	Gabriella, Viritó	Guadalupi Szűz Mária	Iz 41,13-20; Zs 144,1-3; Mt 11,11-15	
13. péntek	Luca, Kurszán	Szent Lucia	Iz 48,17-19; Zs 1; Mt 11,16-19	
14. szombat	Szilárda, Szilárdka	Keresztes Szent János; A hűség napja Magyarországon	Sir 48,1-4.9-11; Zs 79; Mt 17,10-13	
15. vasárnap	Valér, Bábolna	Bolyai János születésnapja (1802)	Iz 35,1-6a.10; Zs 145; Jak 5,7-10	
16. hétfő	Etelka, Szepes	Kodály Zoltán születésnapja (1882); A magyar kórusok napja; Az Corvin Filmszínház avatása (1922)	Szám 24,2-7.15-17a; Zs 24; Mt 21,23-27	
17. kedd	Lázár, Tugurkán	Szent Lázár	Ter 49,2.8-10; Zs 71; Mt 1,1-17	
18. szerda	Csekő, Augusztá	Az emigránsok nemzetközi napja; A kisebbségek napja Magyarországon	Jer 23,5-8; Zs 71; Mt 1,18-24	
19. csütörtök	Bodony, Viola	Szilárd Leó és Enrico Fermi atomreaktorra vonatkozó szabadalmi bejelentése (1944-USA)	Bir 13,2-7.24-25a; Zs 70; Lk 1,5-25	
20. péntek	Csellőke, Teofil	Antiochiai Szent Ignác	Iz 7,10-14; Zs 23; Lk 1,26-38	
21. szombat	Tamás, Kocsobur	Téli napforduló; Szent Tamás apostol	Én 2,8-14; Zs 32; Lk 1,39-45	Munkanap
22. vasárnap	Anikó, Écska	Bak hava	Iz 7,10-14; Zs 23; Róm 1,1-7; Mt 1,18-24	Munkaszüneti nap
23. hétfő	Kinga, Viktória	Mándy Iván születésnapja (1918)	Mal 3,1-4.23-24; Zs 24; Lk 1,57-66	Munkanap
24. kedd	Ádám, Éva	Szenteste	2Sám 7,1-5.8b-11.16; Zs 88; Lk 1,67-79	Szabadnap
25. szerda	Eugénia	Jézus Krisztus születése - Karácsony	Iz 52,7-10; Zs 97; Zsid 1,1-6; Jn 1,1-18	Ünnepnap
26. csütörtök	István	Karácsony másnapja; Szent István diakónus	ApCsel 6,8-10; 7,54-59; Zs 30; Mt 10,17-22	Ünnepnap
27. péntek	János, Bölöjte	Szent János apostol	1Jn 1,1-4; Zs 96; Jn 20,2-8	Szabadnap
28. szombat	Apor, Kamilla	Aprószentek; Neumann János születésnapja (1818)	1Jn 1,5-2,2; Zs 123; Mt 2,13-18	Szabadnap
29. vasárnap	Üdvöske, Tamara	A Szent Család vasárnapja; Diószegi Sámuel születésnapja (1760)	Sir 3,2-6.12-14; Zs 127; Kol 3,12-21	Munkaszüneti nap
30. hétfő	Dávid, Zoárd		1Jn 2,12-17; Zs 95; Lk 2,36-40	
31. kedd	Szilveszter, Szittyá	Szilveszter; Szent Szilveszter pápa	1 Jn 2,18-21; Zs 95; Jn 1,1-18	

Népi időjárás

Ha december eleje hideg, Luca napja (dec. 13.) után enyhül az idő.

Hagyma-kalendárium: Luca napján részekre szedett tizenkét hagymacikelyekbe sót tesznek, amelyik karácsonyig megnedvesedik, az a hónap a következő évben esős lesz, amelyik nem, az száraz.

Karácsony előtt amekkora hó, akkora lesz a következő évben a sarjú.

Ha karácsonykor az út fekete (sáros), húsvétkor fehér lesz.

Ha szekeres karácsony, szánas a húsvét.

Ha karácsony éjjelén csillagos az ég, a következő évben jó majorságszaporulat lesz.

Ha a tél hideg, a nyár meleg lesz.

Ha télen Nyugaton szivárvány jelenik meg, nagy telet jelez még.

Ha télen görget, a tél még hosszú és kemény lesz.

Decemberben, disznóvágáskor a lépet megnézik, hogyan helyezkedik el a disznóban. Ha a vastagabb fele elől van, a télnek nehezebb fele eltelt, ha a szélesebb fele hátul van, akkor a nehezebb fele még hátra van.

Szőcs Matild tanárnő gyűjtése: 1996.

Forrás: csikszentdomokos.ro

A legszebb a világon

A legszebb nap?

A ma.

A legnagyobb akadály?

A félelem.

A legkönnyebb?

Tévedni.

Minden rossz gyökere?

Az egoizmus, az önzés.

A legszebb szórakozás?

A munka.

A legveszedelmesebb vereség?

A bátorság hiánya.

A legjobb tanítók?

A gyermekek.

A legszükségesebb szükségesség?

Önmagamat ajándékozni.

Mi boldogít a legteljesebben?

A másik embernek hasznára lenni.

A legveszedelmesebb hiba?

A rossz kedélyállapot.

A legközönségesebb érzés?

A bosszú és a gyűlölet.

A legszebb ajándék?

A megértés, az együttérzés.

A nélkülözhetetlen?

Az otthon, a valahová tartozás.

A jóleső érzés?

A belső béke.

A legjobb megoldás?

Az optimizmus.

A legnagyobb megelégedettség?

Az elvégzett kötelesség.

A legnagyobb erő a világban?

A hit.

A legfontosabb emberek?

A szülők.

A legszebb a világon?

A SZERETET.

(Teréz anya imafüzete 12-13. oldal, Szent Maximilian Lap-és Könyvkiadó, Bp.)

Impresszum:

Völgységi Hírlevél – Ingyenes közéleti havilap • Kiadja a Völgységi Önkormányzatok Társulása • Felelős kiadó: Potápi Árpád János • Szerkesztő: Szarvas Irén • E-mail: vot7151@gmail.com • Tördelés, nyomdai előkészítés: Walter Creatures Kft. • Nyomda: Völgység Nyomda • Terjeszti a Magyar Posta Zrt. • ISSN 2062-7335.

